

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תלה"מ 20-02-14768 ג.ד.א נ' ח'

תיק חיצוני:

בפני כבוד השופטת רונית גורביץ

תובע/אב

מ.ג.ד.א ת"ז *****
באמצעות עוה"ד אביבית מטרי אמסטר

נגד

נתבעת/אם

מ.ח. ת"ז *****
באמצעות עוה"ד איריס מנור

פסק דין

האם יש להרחיב את זמני השהייה של הקטין עם אביו המתגורר באנגליה, הן באשר להוספת נסיעות למקום מגוריו של האב בחופשות ובחגים והן כאשר האב מגיע לישראל.

א רקע עובדתי

1. התובע, אזרח ברזיל, חסר דת, מהנדס תוכנה, עובד בחברת בת של "*****" במנצסטר אנגליה.

2. הנתבעת יהודיה, תושבת הארץ, עובדת כמורה לאומנות. נשואה פעם נוספת ויש לה ילד נוסף מעל גיל שנה.

3. הצדדים נישאו זה לזה בנישואים אזרחיים ברזיל ביום 30.5.11.

4. מנישואים אלו נולד הקטין ד.ח.א ת.ל 20.10.13 (להלן: "הקטין") לנסיבות חיים בהם האב מתגורר בחו"ל והקטין מתגורר עם אימו בארץ.

5. יחסי הצדדים עלו על שרטון וביום 13.4.15 חתמו הצדדים על הסכם גירושין כולל, אשר אושר וניתן לו תוקף של פסק דין ביום 4.5.16 (להלן: "הסכם הגירושין").

6. ביום 13.10.16 ניתן פסק דין להתרת הנישואין החל מיום 4.5.16 (להלן: "תה"ן - 5933-06-16").

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תלה"מ 20-02-14768 ג.ד.א נ' ח'

תיק חיצוני:

7. במסגרת הסכם הגירושין ומאחר והאב עובד בעיר מנציסטר באנגליה, הוסכם בין הצדדים לעניין משמורת הקטין, כי הקטין יישאר בחזקתה ובמשמורתה של האם וכי מרכז חייו יהיה בישראל.

8. לעניין זמני שהות בהתייחס לתקופה בה האב מתגורר בחו"ל, נקבע בזו הלשון:

"הסדרי ביקורים בארץ עד הגיע הקטין לגיל 8 (או סיום שנת הלימודים של אותה שנה לכל המאוחר)

3.8 מוסכם ומוצהר בין הצדדים כי עד הגיעו של הקטין לגיל 8 האב יהיה רשאי להודיע לאם לפחות שבוע מראש על הגעתו לארץ ובמקרה כזה יתאמו הצדדים את זמני השהות לתקופת שהיית האב בארץ תוך התחשבות בסדר יומו של הקטין.

3.9 מובהר כי במקרה שבו ישהה האב למשך סוף שבוע בארץ, ותוך הודעה של 7 ימים מראש, תאפשר האם את שהיית הקטין עם אביו לכל סוף השבוע אלא אם נקבעו עיסוקים אחרים אשר הובאו לידיעת האב, בזמן ההודעה.

הסדרי ביקורים בחו"ל עד הגיע הקטין לגיל 8 (או סיום שנת הלימודים של אותה שנה לכל המאוחר)

האב יהיה רשאי להודיע לאם לפחות חודש מראש, במהלך חופשת הקיץ (או בחופשה אחרת ככל שהדבר יתאים לאם). במקרה כזה האם מתחייבת לנסוע עם הקטין לחופשה בת 7 ימים באנגליה או בכל מקום בו יתגורר האב על חשבון האב ובמימונו.

7 ימים בטרם מועד הנסיעה מתחייב האב להמציא לאם כרטיסי טיסה ואישור שהיה במלון לתקופת השהות אשר ימומנו – הן עבור האם והן עבור הקטין - ע"י האב.

3.1.0 בנוסף ככל שיחפוץ האב הרי שהוא יממן לקטין ולאם נסיעה ושהייה בבית מלון לסוף שבוע, במועד החל בחופשות החגים.

3.1.1 בתקופת השהייה בחופשה בחו"ל תאפשר האם לקטין לשהות במחיצת אביו בזמן החופשה, והיא תהיה בענייניה, תוך שהאב מתחייב להודיע לאם על מקום הימצא הקטין ובקרבת מקום המצאה של האם.

3.1.2 מוסכם, מובהר ומודגש כי כל הסדרי השהות, עד הגיעו של הקטין לגיל 8, בחו"ל ייעשו אך ורק בכפוף לכך כי מקום מגוריו של האב יהיו במרחק שלא יעלה על 5 שעות טיסה וככל שהחופשות יהיו בחגים ובתיאום מראש כאמור לעיל.

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תלה"מ 20-02-14768 ג.ד.א נ' ח'

תיק חיצוני:

3.1.3 כמו כן מובהר כי כל החופשות- טיסות וזמני שהיה בבית מלון יהיו במלון
לפחות 4 כוכבים ובקרבת מקום מגוריו של האב- ימומנו על ידי האב ואישור
על כך יינתן לידי האם בטרם היציאה מהארץ.
3.1.4 עוד מוסכם כי האב יממן את כל צרכי הקטין בזמן שהייתו בחו"ל וכן יממן
אך ורק את כרטיסי הטיסה והשהייה בבתי מלון 4 כוכבים לפחות.
3.1.5 הצדדים מסכימים כי בשיתוף פעולה ובהסכמה מראש, רשאים הם כמובן
לתאם נסיעות ומפגשים נוספים.
3.1.6 עד גיל 8 הקטין יצא את הארץ וישוב אליה עם האם.

יציאות לחו"ל החל מגיל 8 או סיום שנת הלימודים באותה שנה לפי

המאוחר

3.1.7 מובהר ומוסכם בין הצדדים כי החל מגיל 8 יהיה רשאי האב לקחת את הקטין
לחופשה בת שבועיים בחו"ל בזמן חופשה ממוסדות החינוך בלבד. החופשה
תיארך באחת מהמדינות החתומות על אמנת האג.
3.1.8 בנסיעות אלו ילווה האב את יציאתו וכניסתו של הקטין מהארץ וידאג ליידע
את האם ולהציג לה בטרם הנסיעה את כרטיסי הטיסה, מקום הימצא הקטין
ודרך התקשרות עמו במהלך השבועיים לפחות פעמיים ביום.
3.1.9 הצדדים יחתמו מראש על מועדי יציאתו וחזרתו של הקטין לארץ ואיחור של
48 שעות (למעט מסיבות של כוח עליון חלילה) ייחשב כחטיפה על פי חוק
אמנת האג (החזרת ילדים חטופים), התשנ"א – 1991.
3.2 בשל היותו של התובע תושב ואזרח ברזיל, הרי שמוסכם ומוצהר בין הצדדים
כי בטרם הוצאתו של הקטין לברזיל, ובאם הצדדים לא יגיעו לידי הסכמות
באשר לערבויות אשר יבטיחו את שובו של הקטין לארץ, הרי שבית המשפט
לענייני משפחה באיזור מגוריו של הקטין יכריע בענין גובה הערבות.
3.2.1 האב יממן את נסיעתו של הקטין ושהייתו בחו"ל ושהייתו שם לא תגרע מזכותו
של הקטין לתשלום המזונות לידי האם בהתאם להוראות הסכם זה".

9. ביום 28.3.18 חתמו הצדדים על נספח להסכם הגירושין, אשר אושר וקיבל תוקף של פסק
דין ביום 4.4.18 (להלן: "הנספח להסכם הגירושין"). במסגרתו הוסכם בין הצדדים כי
הקטין יטוס עם אביו לחופשות בחו"ל ללא ליווי של האם, עוד בטרם הגיעו לגיל 8.
10. בין הצדדים התנהלו הליכים נוספים לרבות בקשות ליישוב סכסוך ובקשה למניעת הטרדה
מאיימת שהגישה האם שהסתיים במתן צו הדדי כלפי שני הצדדים.
11. ביום 27.10.20 הוריתי על מינוי המומחה ד"ר דוד יגיל לאור טענות הנתבעת במסגרת הליך
י"ס 67924-12-19, באשר להתדרדרות במצבו הרגשי של הקטין, שהחל לימודיו בכיתה א'

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תלה"מ 20-02-14768 ג.ד.א נ' ח'

תיק חיצוני:

1 בבית הספר היסודי ואובחן כסובל מבעיות קשב וריכוז. כאשר לגרסת האם ההתדרדרות
2 במצבו נבעה מהנסיעות התכופות של הקטין לחו"ל לאביו והקושי בהחזרתו לשגרה.
3
4
5 12. המומחה התבקש לבחון את מצבו הרגשי של הקטין וטענותיהם ההדדיות של ההורים וכן
6 ליתן המלצות טיפוליות לקטין. בנוסף התבקש המומחה ליתן המלצותיו לעניין הסדרת
7 הקשר בין האב לקטין באשר למפגשים בארץ ובחו"ל ובאשר ליצירת קשר יומיומי
8 באמצעות המדיה כשהאב שוהה בחו"ל.
9
10 13. ביום 28.1.20 נסגרו תיקי הי"ס בשל העדר הסכמת האם להמשך ההליך ולהארכת עיכוב
11 ההליכים. כאמור לעיל, ביום 5.2.20 הגיש האב תביעתו זו להרחבת זמני השהות של הקטין
12 עימו.
13

ב חוות דעת המומחה

14 14. ביום 17.3.20 התקבלה חוות דעתו של ד"ר דוד יגיל מיום 15.3.20 במסגרת הליך י"ס
15
16 (להלן: "חוות הדעת"). המומחה ציין כי שני ההורים אוהבים את הקטין
17 שהינו בעל הפרעת קשב ויתר פעילות ועל כן חלוקים ביניהם לגבי זמני השהות. וסיכם את
18 ממצאי בדיקתו ומסקנותיו, כדלהלן:
19

20 "מ' ומ' הוריו של הקטין ד' אוהבים אותו, ושניהם חפצים בטובתו, למרות נקודות
21 המבט השונות בנוגע להסדרי השהיה אצל אביו. במישור הסובייקטיבי לכל אחד
22 מהם יש חששות ופחדים: לאם קיימים חששות ופחדים שמא הקשר בין ד' לבין
23 אביו פוגע בשגרת חייו ומפריע לו בתהליכי הלמידה. מנגד מ' חושש שמא כוונתה
24 של מ' היא לפגוע בקשר שבינו לבין בנו....

25 בהסתמך על הבדיקה הפסיכו-דיאגנוסטית שערכתי לו- אכן נראה כי ד' הוא ילד
26 רגיש מאוד, בעל הפרעת קשב ויתר פעילות (ADHD), אשר בין היתר מפריעה
27 לתהליכי הלמידה ועלולה לגרום לו לתת הישגיות לימודית, תסכול ופגיעה בדימוי
28 העצמי ובביטחון העצמי שלו. לפיכך יש להתייחס לד' כפי שמקובל כיום כאל
29 "תלמיד בעל צרכים מיוחדים". מכאן משתמע שאכן יש בסיס מציאותי
30 לחרדותיה ולחששותיה של האם. יחד עם זאת מובהר כי הפרעה זו היא
31 נוירולוגית במקורה, ואינה נובעת מגורמים רגשיים כלשהם, ובכלל זה אף לא
32 מהאינטראקציה של האב עם בנו."
33

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תלה"מ 20-02-14768 ג.ד.א נ' ח'

תיק חיצוני:

15. עם זאת ציין המומחה כי "סביר להניח כי שינויי- חיים ומעברים עלולים להיות גורם מקשה ואפילו מפריע לתפקודם הרגיל."

16. באשר לאינטראקציה של ההורים עם הקטין, ציין המומחה כי: "האם היא הדמות הדומיננטית במרחב החיים של ד', וד' קשור אליה מאוד מבחינה רגשית, והוא גם רגיש בנוגע ל"מקומו" במסגרת המשפחתית שלה עם בעלה הנוכחי ועם אחיו מנישואיה אלה. רגישות זו מתבטאת לעיתים באכזבה כאשר אינו זוכה להתייחסות מצד אימו, תוך כדי הזדקקות להתייחסות רגשית מתמדת מצידה כלפיו.

מהבדיקה והאינטראקציה בין ד' לאביו נוכחתי לראות עד כמה ד' אוהב את אביו, מאושר בחברתו, ויש לו כמיהה להמשיך בקשר הממשי עם אביו. אין ספק שקשר מסוג זה שווה למעלה מעשרות מונים, מקשר באמצעות המדיה, ולפיכך קיימת חשיבות רבה לאינטראקציה ממשית ומיטיבה ביניהם.
לאור האמור לעיל, יש לתת את הדעת על הסדרי השהייה של הילד עם אביו, תוך כדי איזון בין צרכיו הרגשיים להתייחסות מצד אימו מחד גיסא, ובין צרכי האהבה שלו מצד אביו, מאידך גיסא."

17. ביחס לזמני השהות של הקטין עם אביו בחו"ל סבר המומחה כי: "די בשתי חופשות במהלך שנת לימודים אחת: עד 10 ימים בחופשת פסח, ועד 14 יום בחופשת הקיץ, ועל ד' לשוב ארצה 3 ימים לפני תום חופשת פסח מלימודים, ולפחות שבוע לפני תחילת שנה"ל אחרי חופשת הקיץ. זאת לצורך "נחיתה" מהריגוש החיובי של חופשה מקסימה עם אביו ו/או בני משפחת האב, ולצורך התארגנות לחזרה לשגרה וללימודים. להערכתו, לאור מצבו של ד' כיום, אין צורך בנוכחות של אימו בחו"ל במקביל לשהייתו עם אביו באותו מועד...."

18. ביחס לזמני השהות של הקטין עם אביו בעת הגעתו של האב לארץ סבר המומחה כי:
"בנוגע לשהייה של ד' עם אביו בימים שבהם האב מגיע לארץ לצורך עבודתו, ובמקרים של סופ"ש ארוך שברצונו להגיע ארצה לצורך שהייה עם ד' - עליו להודיע לאם לפחות שבוע מראש.
ה.5. בימים שבהם האב מגיע לארץ לצורך עבודתו ו/או לצורך חופשה בארץ- יש לקיים הסדרי שהייה כפי שמקובל במקרים של הורים גרושים, כלומר שד' ישהה במחיצת אביו אחת ליומיים (יום כן ויום לא), וזאת החל מתום עבודתו בשעה שתואם מראש בינו לבין מ'."

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תלה"מ 20-02-14768 ג.ד.א נ' ח'

תיק חיצוני:

19. עם זאת המומחה התלבט באשר ללינת הקטין בבית האב, לאור הקשיים במעבר ממצב פעילות למצב למידה ולכן המליץ בסופו של דבר על לינה אחת לשבוע:

"אולם כאן מתעוררת השאלה: האם שעות שהייה אלה יכללו לינה של ד' עם אביו, שישבו למחרת בבוקר לביה"ס או שישתיימו בשעה 19:00 על מנת שד' יחזור לשגרת ביתו עם אימו, ושובו למחרת בבוקר לביה"ס, ללא קשיי פרידה מאביו, שצפויים להפריע לו בריכוז בשיעורים? בסוגיה זו אני עצמי מתלבט רגשית אני חש אמפתיה לצורכי האהבה של ד' ושל אביו ואני נוטה להמליץ על שעות שהייה שכוללות לינה עם האב. אולם, רציונלית כמומחה של ביהמ"ש עלי להתבסס על הידע והניסיון המקצועי שלי ובעניין זה- מניסיון של קרוב לשלושה עשורים של ייעוץ בענייני תלמידים בעלי הפרעת קשב ויתר פעילות אני מודע לקשיים שלהם במעבר ממצב פעילות אחד למצב פעילות אחר. כלומר מאווירה של חופשה וכיף עם אבא למצב של למידה בכיתה. כפתרון שיתחשב הן בצורכי האהבה של הילד והן בצורך לסייע לו לחזור לשגרת הלימודים ללא עוררות רגשית יתרה- אני ממליץ בזה ששעות שהייה עם לינה יתקיימו רק אחת לשבוע, וביום זה, ד' יעבור לאביו אחרי סיום לימודיו בביה"ס, ובשעה סבירה שתאפשר למ' להכין את הציוד המתאים עבור ד'.... מ' יחזיר את ד' למחרת בבוקר ישירות לביה"ס".

20. עוד המליץ המומחה כי: "על האם לשתף באופן שוטף את האב בכל העניינים הקשורים לבריאותו של ד', לטיפולים אותם הוא מקבל ולמצבו הלימודי.

על האב להיות מעורב בכל האמור בסעיף ה.6 ובשהייתו בישראל עליו לקיים תקשורת עם מחנכת הכיתה של ד', ולפגוש את גורמי הטיפול לקבלת עדכון בנוגע למצבו, ובמקרה הצורך גם ייעוץ והדרכה".

21. באשר לדרכי יצירת קשר של הקטין עם ההורים סבר המומחה כי:

"בימים במקרה שבהם ד' שוהה עם אחד מההורים, על אותו הורה לאפשר לד' מידי יום ביומו שיחה באמצעות המדיה עם ההורה האחר- בשעה שתואמה מראש בין ההורים, זאת בין אם האב נמצא בארץ או בחו"ל".

22. ביום 17.3.20 התבקשה תגובת ההורים לחוות הדעת. לאחר שתגובות הצדדים לחוות הדעת הוגשו, נעתרתי לבקשת האב, והתיק נקבע ליום 23.7.20 לחקירת המומחה.

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תלה"מ 20-02-14768 ג.ד.א נ' ח'

תיק חיצוני:

23. נוכח טענת האם באשר לתופעות מטרידות נוספות המופיעות אצל הקטין בעקבות הקשר עם האב לרבות הרטבות לילה, ניתנה החלטתי ביום 27.5.20 המורה למומחה להגיש חוות דעת משלימה מטעמו.

24. ביום 30.6.20 הגיש המומחה את חוות הדעת המשלימה (להלן: "חוות הדעת המשלימה"), המומחה סיכם את ממצאי בדיקתו ומסקנותיו, כדלהלן:

לגבי זמני השהות של הקטין עם אביו בתקופה עודנו שוהה בארץ -

"לפיכך, מומלץ שהסדרי השהייה במהלך חודש יולי (גם במהלך חודש אוגוסט במצב שבו יהא נבצר מהאב לחזור לביתו באנגליה) יישארו כפי שהם כיום (בשינויים קלים לפי הצורך על מנת ליצור שגרה של למידה שיאפשרו לאם להכינו כנדרש- על פי הנחיות מחנכת הכיתה- לתחילת שנה"ל הבאה....
....לפיכך מומלץ שהאם תמשיך בהרגלה להחזיר את ד' מהצהרון לביתם בשעה שלוש או שלוש וחצי, תטפל בו בביתה ובכלל זה תסייע לו להכין את שיעורי הבית. בימי השהייה של ד' אצל אביו יגיע האב בשעה חמש אחה"צ ויאסוף אותו אליו ממקום סמוך לפתח ביתה של האם. בימים שד' חוזר לבית אימו לצורך לינה ישיבו אביו לביתו בשעה 19:00. ביום שבו ד' ילון בבית אביו, על האם לצייד את ד' בילקוט מסודר ליום המחרת, ועל האב לדייק בהסעתו של ד' לבית"ס בזמן".

25. באשר לשיחות הטלפון של ד' עם כל אחד מההורים סבר המומחה כי:

"בימים שבהם ד' שוהה בבית אימו, מומלץ שהאב יתקשר לבנו בשעה 18:00 ועל האם לאפשר שיחה זו. משך השיחה לא יעלה על עשר דקות. בדומה לכך, כאשר ד' ישהה בבית אביו לצורך לינה באותו לילה (אחת לשבוע בימי החול, ואחת לשבועיים בימי שישי) על האב לאפשר ניהול שיחה של ד' עם אימו, בשעה 18:00 ומשך השיחה לא יעלה על עשר דקות. במצב שבו לא תתאפשר שיחה בשעה 18:00 יתאמו ההורים ביניהם שעה אחרת באותו ערב."

26. המומחה המליץ על הפניית הצדדים לתיאום הורי, שלדבריו עשוי לצמצם את המחלוקות בין ההורים.

27. בנוסף ציין המומחה כי:

"על ההורים להבין שהמשך המצב הקיים מזיק לבריאותו הנפשית של ד', ועליהם לפעול יחדיו לשינוי מסקנתו "שאמא שונאת את אבא, ואבא שונא את אמא".

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תלה"מ 20-02-14768 ג.ד.א נ' ח'

תיק חיצוני:

עליהם לשמש מודל חיובי לחיקוי של תקשורת מכבדת במצבי מחלוקת ביניהם,
ולשם כך עליהם לנהל תקשורת עניינית, ולפגוש זה את זה במהלך חילופי זמני
השהייה- באווירה רגועה, מכבדת, יחד עם חילופי מידע בעניינים הקשורים
לד'."

28. המומחה גם התייחס בחוות דעתו המשלימה לדיווחי המחנכת על מצבו הרגשי החברתי
מעורר הדאגה של הקטין ותת ההישגיות הלימודית בסוף כיתה א', על אי עמידת האב
בשעות איסוף הקטין מבית הספר ושלל את בעיית ההרטבה.
29. ביום 23.7.20 התקיים דיון הוכחות, במסגרתו נחקר המוחה על חוות דעתו. התיק נקבע
להשלמת הוכחות חקירת המומחה ליום 6.8.20. הוגשו סיכומים בכתב מטעם הצדדים וכעת
הגיעה העת להכרעה.

ג- טענות הצדדים

ג- טענות התובע

30. לטענת התובע הצדדים התנהלו בצורה טובה במהלך ה-5 השנים הראשונות לאחר גירושיהם
בכל הקשור לזמני השהות שהתקיימו עם הקטין, הן בעת שהותו באנגליה והן בעת שהותו
בארץ.

31. לדברי התובע כאשר הוא שהה בארץ, הנתבעת אפשרה לו לראות את הקטין בהתאם לרצונו
ולזמנו הפנוי.

32. בנוסף הנתבעת אפשרה לאב לקחת את הקטין פעמיים, שלוש בשבוע וכן בכל סוף שבוע
ללינה בבית המלון בו הוא שהה בעת שהייתו בארץ.

33. עוד טוען האב כי בזמן החופשות מהמסגרת החינוכית הוא הטיס את הקטין אליו
למנצ'סטר אנגליה לפחות 6 פעמים, מתוכם 3 פעמים בהן הנתבעת הצטרפה. בנוסף האב
והקטין טסו לחופשה בניו יורק עם בת זוגו של האב.

34. לטענת האב, הקשר בינו לבין הקטין חזק, והקטין קשור אליו ומשווע למפגשים עימו. אולם
החל מספטמבר 2019 הפכה האם את עורה והחלה למנוע מהאב לפגוש את בנו ללא כל סיבה
ובכך לדבריו היא גורמת לנזקים בלתי הפיכים לקטין.

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תלה"מ 20-02-14768 ג.ד.א נ' ח'

תיק חיצוני:

35. לגרסת האב, השינוי בהתנהגותה של האם חל מעת שהקטין עלה לכיתה א' והחל לסבול מבעיות קשב וריכוז, כאשר לדבריו האם משייכת את הקשיים הרגשיים שהופיעו אצל הקטין למפגשים עימו.

36. לטענת האב הקשיים הרגשיים אותם חווה הקטין נובעים מהשינויים המשמעותיים שעברה האם בתקופה קצרה לרבות נישואיה הטריים, לידת ילד נוסף אח לקטין ושלושה מעברי דירה.

37. בנוסף, טען האב כי האם שוטפת את מוחו של הקטין במטרה לגרום לו לנתק קשר עימו.

38. באשר לחוות דעת המומחה, טען האב כי המומחה הודה כי אין לו ניסיון קודם במקרים דומים עם ילדים בגילו של קטין שאימו חיה בארץ ואביו בחו"ל.

39. בנוסף טען האב כי המומחה נתן המלצותיו תוך הסתמכות על חייו האישיים כבוגר החווה התרגשות בעת נסיעה לחו"ל ולא כקטין שנוסע לבקר את אביו.

40. עוד ובנוסף טען האב כי המומחה לא בחן את הקטין לאחר חזרתו מחו"ל אלא הסתמך על דיווחה של האם בלבד.

41. לטענת התובע לאחר חקירת המומחה, חזר בו המומחה מהמלצותיו בחוות הדעת המשלימה ואפשר לתובע לשהות עם בנו בארץ באמצע השבוע יותר מלילה אחד ובסופי שבוע מיום שישי ועד יום ראשון. ובמקרים בהם האב מגיע לשהייה קצרה בארץ ציין המומחה כי אין מניעה שהקטין ישהה עם האב בין יומיים לשלושה.

42. לאור האמור לעיל, עתר האב להרחבת הסדרי הראייה בעת שהייתו בארץ ובעת החופשות של הקטין באנגליה בהתאם למתווה המוצע על ידו:

43. האב הציע כי זמני השהות של הקטין אצל האב בעת שהותו באנגליה יתקיימו במהלך חופשת החופש הגדול בתחילת חודש אוגוסט ל-14 ימים, כאשר האב מתחייב לטוס לארץ וללוות את הקטין בטיסה, וכן להשיב את הקטין עד 3 ימים טרם מועד תחילת הלימודים של הקטין.

44. בנוסף לחופשה זו, הקטין יטוס לביקור אצל האב לפחות עוד פעמיים נוספות במשך השנה, בשנה אחת לחופשה בת שבוע ימים בחופש סוכות ומחצית ראשונה של חופשת פסח ובשנה השנייה לחופשה בת שבוע ימים בחנוכה ומחצית שנייה של חופשת פסח.

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תלה"מ 20-02-14768 ג.ד.א נ' ח'

תיק חיצוני:

45. בנוסף וככל והאם תסכים, מבקש האב לקחת את הקטין לחופשות נוספות.
46. באשר לחופשה בברזיל, האב מבקש כי במסגרת החופשה בחופש הגדול, הוא יהא רשאי לקחת את הקטין לבקר את הוריו בברזיל.
47. במקרה בו האב מגיע לארץ לתקופה של עד 5 ימים, הקטין ישהה עם אביו למשך כל התקופה כולל לינה.
48. במקרה בו האב מגיע לארץ לתקופה של מעל 5 ימים ועד לשבועיים, לאחר תקופה ארוכה שהאב לא ביקר בארץ מעל לשלושה חודשים, הקטין ישהה עימו במשך שבוע ימים רצוף כולל לינה ובשבוע השני בימים שני רביעי ובסוף השבוע מיום חמישי ועד לראשון כולל לינה.
49. במקרה בו האב מגיע לארץ לתקופה עד שבועיים לאחר תקופה שהאב לא ביקר בארץ עד שלושה חודשים, הקטין ישהה אצל אביו בשני סופי השבוע שהאב נמצא בארץ החל מיום חמישי ועד ראשון כולל לינה ובנוסף האב ייקח את הקטין ביום שלישי כולל לינה.
50. במקרה בו האב מגיע לתקופה של מעל שבועיים, בשבועיים הראשונים יקוימו זמני השהייה בהתאם להצעתו בו האב מגיע לארץ לתקופה מעל 5 ימים ועד לשבועיים.
51. החל מהשבוע השלישי, הקטין יהיה אצל הוריו בסופי שבוע לסירוגין, מיום חמישי ועד יום ראשון ובאמצע השבוע הקטין ילון אצל אביו בימי שלישי, ובנוסף בשבוע שבסופו הקטין שוהה עם אימו, הקטין ילון עם אביו באמצע השבוע גם ביום שלישי וגם ביום חמישי.
52. בנוסף מבקש האב כי האם תסיע ותחזיר את הקטין לנמל התעופה בן גוריון כאשר האב מגיע במיוחד לאסוף אותו לחו"ל.
53. עוד מבוקש כי החל מהגיע הקטין לגיל 15, יש לאפשר לו לנסוע לאביו בליווי דייל, וללא צורך בהגעת האב לארץ בכדי ללוות אותו בטיסה אליו לביקור. כך גם להורות לאם לאפשר לקטין לטוס עם אביו או אל אביו במקרה של נגיף הקורונה, ככל שניתן על פי הנחיות משרד הבריאות לטוס עם האב לאחת מהמדינות הירוקות (גם אם נדרש בידוד).
54. בנוסף מבקש האב כי האם תאפשר לקטין לשוחח עימו בכל יום בשעה 20:00 (שעון ישראל) ללא נוכחותה או נוכחות בן זוגה ולפחות למשך 15 דקות. לאפשר לו לרכוש אייפד שבאמצעותו יוכל לשוחח עם הקטין. להורות לאם לשתף את התובע באירועים משמעותיים הקשורים בקטין.

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תלה"מ 20-02-14768 ג.ד.א נ' ח'

תיק חיצוני:

ג- טענות הנתבעת

55. לטענת האם במסגרת הסכם הגירושין נקבעו כללים ברורים ומדויקים לעניין זמני השהות של האב עם הקטין בחו"ל תוך התחשבות בסדר יומו של הקטין, לצורך שמירה על יציבות בחייו.

56. לדברי האם, התובע לא עמד בזמני השהות שנקבעו בהסכם הגירושין ומבקש לקחת את הקטין לחופשות בחו"ל בתדירות גבוהה בניגוד להמלצות המומחה.

57. לגרסתה, האב מתנהג בצורה אובססיבית כלפי הקטין, מתעקש לדבר איתו בכל יום ודורש להטיס אותו לאנגליה לעיתים תכופות ובתקופת לימודים, ובכך משבש את שגרת יומם של הקטין והנתבעת.

58. עוד טוענת הנתבעת כי לאחר שהקטין החל ללמוד בגן חובה, התגלו בעיות שפה ותקשורת וקשר עם הצוות והילדים. בעקבות בעיות אלו הקטין החל בטיפולים אצל קלינאית תקשורת ובטיפולים רגשיים.

59. בנוסף טוענת הנתבעת כי לאחר שהקטין חוזר מהמפגשים עם אביו, הוא מתרגש, מתקשה לתפקד, סובל מבעיות שינה והתנהגותו מפוזרת ונסערת ולכן יש לקיים את הסדרי השהייה כפי שנקבעו בהסכם הגירושין.

60. לראייה טוענת הנתבעת כי לאחר חזרתו של הקטין מחופשה בת שבועיים בארה"ב, חזרתו לשגרה הייתה קשה מהרגיל והוא חווה התפרצויות זעם, סבל מהרטבות לילה, בעיות שינה, הפסיק לדבר, רזה 2.5 ק"ג והפך לסהרורי ורגיש.

61. עוד טענה הנתבעת כי במהלך הנסיעה התובע מנע ממנה לדבר עם הקטין, לא עדכן אותה היכן הוא שוהה, לא מסר לה מס' טלפון זמין למקרה חירום ובנוסף נסע עם בת זוגו ולא לצורך פגישת הוריו כפי שטען.

62. לאחר הנסיעה לארה"ב הודיעה הנתבעת לתובע כי עליהם לחזור ולקיים את זמני השהייה כפי שנקבעו בהסכם הגירושין. לגרסתה התובע נתן הסכמתו לקיום זמני השהייה בהתאם להסכם הגירושין. אך סירב לפעול בהתאם להסכמות, והחל לאיים על הנתבעת ולהסית את הקטין כנגדה וכנגד בן זוגה.

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תלה"מ 20-02-14768 ג.ד.א נ' ח'

תיק חיצוני:

63. לטענת הנתבעת, התובע אינו מעורב בשגרת יומו של הקטין, מתעלם ממצבו הרפואי של הקטין, עיכב הסכמתו להכנסת הקטין למסגרת חינוך מיוחד ולטיפולים רגשיים או טיפולים להפרעות הקשב והריכוז מהם סובל הקטין ומאשים את הנתבעת במצבו של הקטין.

64. עוד טוענת הנתבעת כי התובע הוא זה ששינה את התנהגותו לאחר שהנתבעת סירבה לבקשתו להטיס את הקטין לחו"ל בפעם החמישית בשנת 2019. לאור סירובה החל לאיים כי ייקח את הקטין לברזיל ללא אישורה.

65. לטענת הנתבעת יש לאמץ את המלצות המומחה בחוות הדעת ולקבוע כי גם בימים בהם האב ישהה בארץ, האם תאסוף את הקטין מהצהרון והאב יאסוף אותו מביתה בשעה 17:00, ולקבוע כי הקטין ילון בבית האב רק פעם אחת בשבוע בלבד.

66. בנוסף יש לאפשר לקטין לבקר את אביו בחו"ל אחת לשנה בחופש הגדול ולאחר מתן ערבויות מתאימות ולהורות לאב להגיע לארץ בשאר החופשות כפי המלצת המומחה.

67. בנוסף מבקשת האם להורות לאב לשכור דירה בקרבת מקום מגורי הקטין ולעדכן את האם בכתובת מגוריו בארץ בטרם הגעתו ארצה.

68. עוד ובנוסף הציעה האם כי יש להתאים את זמני השהות בצורה המיטבית למערכת הלימודים ולחוגים כבר בתחילת שנת הלימודים, ובעת שהאב שוהה בארץ ובתיאום עם האם, הוא יתלווה לקטין לפעילויות חינוכיות וחוף ספריות.

69. לבסוף, מבקשת האם להורות לצדדים לקחת חלק בתיאום הורי ובהדרכת הורים.

ד המתווה הנורמטיבי

70. סעיף 19 לחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות, התשכ"ב – 1962 קובע:

"לא באו ההורים לידי הסכמה ביניהם בעניין הנוגע לרכוש הקטין, רשאי כל אחד מהם לפנות לבית המשפט והוא יכריע בדבר. לא באו ההורים לידי הסכמה ביניהם בעניין אחר הנתון לאפוטרופסותם, רשאים הם יחד לפנות לבית המשפט, ובית המשפט, אם לא עלה בידו להביאם לידי הסכמה ואם ראה שיש מקום להכריע בדבר, יכריע הוא בעצמו או יטיל את ההכרעה על מי שימצא לנכון."

71. השיקול הבלעדי המנחה את בית המשפט בדונו בסוגיית משמורת הילדים הינו עיקרון "טובת הקטין" שהינו העיקר ומפניו ייסוגו כל השיקולים האחרים. (לעניין זה ראה דנ"א

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תלה"מ 20-02-14768 ג.ד.א נ' ח'

תיק חיצוני:

7015/94 היועמ"ש נ' פלונית, פ"ד נ(1) 48; ו- 27/06 פלוני נ' פלונית, מיום 01.05.2006
פורסם במאגרים).

72. המחוקק נמנע מלקבוע קריטריונים מנחים שיגדירו את היסודות להבניית שיקול הדעת של
בית משפט בבואו להכריע בסכסוכי משמורת, והשאיר לבית המשפט שיקול דעת רחב בדרך
אל הכרעתו.

73. בפסיקה הותוו שיקולים שונים, בהם עשוי בית המשפט להתחשב בבואו לקבוע את טובת
הקטין.

74. כך נקבע כי "טובת הילד במובנה האידיאלי" מחייבת כי הילד יגדל במחיצת שני הוריו
במסגרת תא משפחתי יציב ואוהב, כאשר בעת פרידתם של ההורים, מחויב בית המשפט
לקבוע הסדר משמורת אשר יבטיח עד כמה שהדבר אפשרי שהילד יגדל במסגרת יציבה,
במשמורתו של ההורה שנמצא מתאים יותר לשם כך, תוך שמירה, ככל שהדבר אפשרי, על
קשר בין הילד לבין ההורה שאינו משמורן [רע"א 4575/00 פלונית נ' פלוני, פ"ד נה(2) 321,
עמ' 331; בע"מ 10060/07 פלונית נ' פלוני, (פורסם במאגרים) (02/10/2008)].

75. בנוסף ייחסתי משקל לחוות הדעת אשר הוגשו לתיק בית המשפט, בהיותם כלי עזר בעל
חשיבות רבה היוצק מתן תוכן קונקרטי למושג "טובת הקטין".

76. המונח "טובת הקטין" הינו מושג רחב היוצק את תוכנו הקונקרטי בהתאם למצב העובדתי
הנתון בכל מקרה ומקרה.

77. יש לעשות המירב ששני ההורים ימלאו תפקיד משמעותי בחיי הקטנים ויממשו אחריותם
ההורית, וכן להתחשב במידה בה כל אחד מההורים טיפל בקטין בעבר. (לעניין זה ר' תמ"ש
(טב') 12148-04-10 ס.ג. נ' ע.ג. [פורסם במאגרים]).

78. בית המשפט נעזר בתסקירים ובחוות דעת מומחים להם יש היכולת והכלים המתאימים
לבחון את המקרה בעין מקצועית ואובייקטיבית [רע"א 4575/00 פלונית נ' אלמוני, פ"ד נה
321 (2); בג"צ 4238/03 לוי נ' בית הדין הרבני הגדול בירושלים, פ"ד נח (1), 481].

79. בהתאם לפסיקה, חוות דעת מומחים בסוגיה כה רגישה הינן בעלות משקל משמעותי
במכלול הראיות ובתי המשפט נוטים לאמץ את ממצאי המומחים ומסקנותיהם. ניתן יהא
לסטות מממצאים אלה, רק בהינתן טעמים כבדי משקל המצדיקים זאת.

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תלה"מ 20-02-14768 ג.ד.א נ' ח'

תיק חיצוני:

80. על מנת לעמוד על טובת הקטין, נעזר בית המשפט בחוות דעת של מומחים. בבג"ץ 5227/97
מיכל דויד נ' בית-הדין הרבני הגדול בירושלים, נה(1) 453 (1998) נקבע בעמ' 463 כי:

"על דרך הכלל – וברובא-דרובא של המקרים – לא יקבע בית-משפט טובת הילד מהי עד
אשר יונחו לפניו חוות-דעתם של מומחים – מומחים לבריאות הגוף ובעיקר מומחים
לבריאות הנפש, קרי רופאים, פסיכולוגים, פסיכיאטרים, בשאלה מה היא טובת הילד ומה
היא רעתו, מה ייטיב לילד ומה ירע לו. טובתו של ילד אינה מושג תאורטי. לעניינה נדרש
בית-המשפט לקביעת ממצאים-שבעובדה. ממצאים אלה בית-משפט לא יוכל לקובעם – על
דרך הכלל – אלא אם יובאו לפניו ראיות, וראיות לענייננו פירושן הינו – בעיקרם של דברים
– חוות-דעת של מומחים".

81. בהמשך, בעמ' 464 נקבע שם באשר לאפשרות של סטייה ממסקנות חוות הדעת המקצועית
כי: "רק לעיתים נדירות ובנסיבות יוצאות-דופן נמצא בית-משפט פוסק – בעניינים של
בריאותו הנפשית והגופנית של ילד – בניגוד לחוות-דעת מומחים; לא-כל-שכן במקום
שלפני בית-המשפט הונחו חוות-דעת אחדות ומסקנת כולן אחת היא. יתר-על-כן, באותם
מקרים נדירים וחריגים, נצפה לשמוע מן השופט שהכריע בניגוד לחוות-הדעת – ובאורח
מפורט ומדוקדק – מה טעם הכריע כפי שהכריע, ומדוע ראה לדחות את המלצת המומחים.
חובה זו חובה כבדה היא."

82. בתי המשפט שבו וחזרו על הלכה זו לפיה לצורך בחינת טובת הקטין יסתייע ביהמ"ש בחו"ד
מומחים וככלל, בהיעדר טעמים כבדי משקל לסטות מחוות הדעת, יאמץ את המלצות
המומחים שמינה (ראה פס"ד פלוני פסקה 15). ככל שסבור ביהמ"ש שיש לסטות מחוות
הדעת שהוגשה, עליו לנמק את החלטתו באופן ברור וממצה.

כפי שנקבע בבע"מ 9358/04 פלונית נ' פלוני (2.5.05):
"חוות דעתם של מומחים מהווה, אפוא, מכשיר חשוב בו מסתייע בית-המשפט בבואו
להכריע בשאלות הנוגעות לטובתו של הקטין וככלל, אף יאמץ בית המשפט את המלצת
המומחים שאותם מינה, אלא אם כן קיימים טעמים נכבדים ובעלי משקל ממשי,
המצדיקים סטייה מאותה המלצה".

וברע"א 4575/00 פלונית נ' אלמוני, נה(2) 321, 331 (2001) ציין בית המשפט כי:
"חשיבות רבה במיוחד יש לחוות-דעת של מומחים הן בשל יכולתם לבחון את השאלות
המתעוררות בכל מקרה בעין מקצועית והן בשל היותם גורם ניטרלי לעומת ההורים
היריבים... על-כן, בהיעדר ראיות בעלות משקל לסתירת האמור בחוות-דעת המומחים ייטה
בית-המשפט לאמץ את ממצאי חוות-הדעת ומסקנותיהן".

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תלה"מ 20-02-14768 ג.ד.א נ' ח'

תיק חיצוני:

83. אכן, עמדת המומחים מטעם בית המשפט היא בגדר המלצה בלבד וההכרעה הסופית נתונה תמיד בידי בית המשפט, אשר אינו משמש "חותמת גומי" להמלצות המומחים והוא רשאי לסטות מהן כאשר קיימים טעמים של ממש לעשות כן (עמ"ש (מחוזי חיפה) 707-03-17 י.ג.נ' ג.ג. (30.5.18)).

ה דיון והכרעה

84. מהי "טובת הילד" בעת קביעת זמני שהות של הקטין עם האב המתגורר באנגליה ובעת הגעתו ארצה, תוך איזון בין צרכיו הרגשיים והמיוחדים של הקטין לבין הצורך הטבעי והמובן מאליו לשהות במחיצת אביו כמה שיותר.

85. המלצות המומחה בחוות הדעת הן כי הקטין ישהה עם אביו בחופשות בחו"ל פעמיים בשנה, עד 10 ימים בחופשת פסח ועד 14 ימים בחופשת הקיץ. לעניין זמני שהות בין האב לקטין בעת שהאב נמצא בארץ המליץ המומחה כי בזמן לימודים זמני שהות יתקיימו אחת ליומיים החל מהשעה 17:00 ועד השעה 19:00 ויום אחד החל מהשעה 17:00 ועד למחרת ובכל סוף שבוע שני לסירוגין.

86. עמדת האם לחוות הדעת - מסכימה להמלצות חוות הדעת ומבקשת כי יינתן להן תוקף של פסק דין. לטענת האם המומחה ביצע את עבודתו נאמנה ללא משוא פנים וביושר ונתן המלצותיו לפיהן העמיד את טובת הקטין לפני כל גחמותיו ורצונותיו של האב. לטענת האם חוות הדעת מפורטת ומקצועית, רואה את טובת הקטין, וניתנה לאחר בדיקה מקיפה ומעמיקה, לרבות פגישות עם הצדדים והקטין וקבלת דיווחים מהגורמים החינוכיים המטפלים בקטין.

87. עמדת האב לחוות הדעת - מתנגד להמלצות חוות הדעת וטוען כי חוות הדעת אינה משקפת את טובת הקטין. לטענתו, המומחה הודה כי אין לו ניסיון קודם לגבי ילדים בגיל של הקטין במקרים בהם האב חי בחו"ל והאם בארץ. בנוסף טען האב כי המומחה נתן המלצותיו תוך הסתמכות על חייו האישיים כבוגר החווה התרגשות בעת נסיעה לחו"ל ולא כקטין שנוסע לבקר את אביו. עוד ובנוסף טען האב כי המומחה לא בחן את הקטין לאחר חזרתו מחו"ל אלא הסתמך על דיווחה של האם בלבד.

88. לטענת האב לאחר חקירת המומחה, חזר בו המומחה מהמלצותיו בחוות הדעת המשלימה וסבר כי ניתן לאפשר לאב לשהות עם בנו בארץ באמצע השבוע יותר מלילה אחד ובסופי

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תלה"מ 20-02-14768 ג.ד.א נ' ח'

תיק חיצוני:

שבוע מיום שישי ועד יום ראשון. ובמקרים בהם האב מגיע לשהייה קצרה בארץ ציין
המומחה כי אין מניעה שהקטין ישהה עם האב בין יומיים לשלושה.

המומחה בחקירתו סטה מהמלצתו בחוות הדעת

89. בחינת חוות הדעת מעלה כי היא בחנה היטב את מצבו של הקטין, מצב ההורים
וטענותיהם.

90. חוות דעת המומחה מיום 17.3.20 נערכה לאחר קיום מפגשים עם הקטין יחד עם כל הורה
בנפרד, ובנוסף עם כל הורה בנפרד ללא הקטין, וכן לאחר עריכת בדיקות פסיכו-
דיאגנוסטיות לקטין. בנוסף המומחה ערך לקטין ראיון ונבדקו כישורי הקריאה והכתיבה
שלו בעברית.

91. חוות הדעת המשלימה מיום 30.6.20 נערכה לאחר קיום שיחות עם הורי הקטין כל אחד
בנפרד ועם בן זוגה של האם וכן שיחה עם הקטין ועם מחנכת הכיתה של הקטין.

92. חוות הדעת בחנו את המצב המשפחתי של כל הורה ואת מצב הקטין, היחס בין הקטין לבין
כל אחד מההורים, לבן זוגה של האם ולאחיו מנישואיה השניים של האם. המומחה נעזר
בגורמים המקצועיים המעורבים בחיי הקטין ובחן את רצון הקטין וטובתו. כמו כן
המומחה עיין במסמכים מתוך ההליך המשפטי.

93. חוות הדעת עסקה בקשיים הנפשיים, הרגשים וההתפתחותיים מהם סובל הקטין, תוך מתן
המלצות טיפוליות ספציפיות הן בתחום הלימודי והן בתחום הרגשי ותוך יצירת איזון בין
הצורך לקיים מפגשים בין האב לקטין לבין הצורך בשמירה על שגרת חייו של הקטין.

94. בחוות דעתו קבע המומחה כי האם היא הדמות הדומיננטית במרחב החיים של הקטין וכי
הקטין קשור אליה מאוד מבחינה רגשית. המומחה גם קבע כי הקטין רגיש בנוגע למקומו
במשפחה המשפחתית החדשה של האם עם בעלה הנוכחי ועם אחיו התינוק.

95. באשר לקשר של הקטין עם האב, המומחה ציין כי הקשר בין האב לקטין הוא קשר חזק,
הקטין אוהב את אביו מאושר בחברתו וכמה לקשר ממשי עימו.

96. המומחה גם ציין בחוות דעתו כי שני ההורים אוהבים את הקטין, וחפצים בטובתו למרות
נקודות המבט השונות שביניהם בנוגע לזמני השהייה של הקטין אצל אביו. לאם קיימים
חששות ופחדים שמא הקשר בין הקטין לבין אביו פוגע בשגרת חייו ובתהליכי למידה ומנגד
האב חושש שכוונתה של האם לפגוע בקשר בינו לבין הקטין.

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תלה"מ 20-02-14768 ג.ד.א נ' ח'

תיק חיצוני:

97. המומחה קבע בחוות דעתו לאחר שערך בדיקה פסיכו-דיאגנוסטית לקטין ובהסתמך על חוות דעת גורמים חינוכיים וטיפוליים כי הקטין הוא ילד רגיש מאוד, בעל הפרעת קשב ויתר פעילות, אשר בין היתר מפריעה לתהליכי הלמידה ועלולה לגרום לו לתת השגיות לימודית, תסכול ופגיעה בדימוי העצמי ובביטחון העצמי שלו.

98. עם זאת קבע המומחה כי מדובר בהפרעה נוירולוגית במקורה שאינה נובעת מגורמים רגשיים ואף לא מהאינטראקציה של האב עם בנו.
(עדותו בעמ' 5 ש' 33-36 ובהמשך בעמ' 6 ש' 15-1 לפרוט') :

99. עוד ציין בחקירתו שהקטין כילד עם הפרעת קשב ביתר פעילות זקוק לנוכחות הורה כדי לבצע משימה כמו שיעורי בית ונדרש לסדר יום, עם זאת קיימת היתכנות לגמישות לפי מערכת השעות של הילד מצבו ומידת הזמן הפנוי של האב (ראו עדותו בעמ' 7 ש' 15-36 ובהמשך בעמ' 8 ש' 1-3 לפרוטקול מיום 23.7.20).

100. בעוד בחוות דעתו חרף התלבטותו באשר לביקורי הקטין אצל האב בזמן הלימודים, בשל החשש שיגררו קשיי פרידה וצפויים להפריע לו בריכוז במהלך הלימודים וחרף האמפתיה לצרכי האהבה של הקטין ושל אביו, המליץ כי הקטין ישהה אצל האב לילה אחד במהלך השבוע בכדי לסייע לו לחזור לשגרת לימודים ללא עוררות יתר.
הרי שבחקירתו סייג את המלצתו, והבהיר כי התלבט רבות בשאלת האיוון הנדרש ואין תשובה מתמטית לכך (ראו עדותו בעמ' 22 ש' 33-36 לפרוט' מיום 6.8.20) :
"ת. לשאלת בית משפט, אני אומר שבכל אופן אני מקווה שלא תחשבו שבאתי לצד הזה ולצד הזה, כי תוך כדי זה אני בעצמי גם מתלבט בדברים זה לא מתמטיקה"

101. בחקירתו שינה המומחה את המלצתו לעניין לינה אצל האב בתקופות שהקטין לא רואה את אביו מספר חודשים, והאב מגיע לארץ, ויש לקטין הזדמנות לבלות עם אביו שבוע ימים כי אז יש לאפשר לו להיעדר מבית הספר, הואיל ו"צרכי האהבה באים לפני הלימודים" (ראו עדותו בעמ' 10 ש' 23-33 לפרוט' מיום 23.7.20) :

"אני עדיין חושב שצריך לשמור על איוון בחייו של הילד והאבא הוא חלק מהאיוון אבל נניח שהאבא רוצה להגיע בסוכות וחנוכה אבל גם לא כל תקופות החופש, בימים כאלה אולי שלושה ימים פה ושלושה ימים פה, החיים מחייבים גמישות".

"אם לא יראה מספר חודשים, נניח חצי שנה, שהילד לא רואה את אבא שלו ולאבא יש הזדמנות לבלות איתו לשבוע ימים בארץ, אפשר לעשות הפסקה

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תלה"מ 20-02-14768 ג.ד.א נ' ח'

תיק חיצוני:

בלימודים והוא יראה את אבא שלו ואחר כך מ' תצטרך לתקן את זה. צריך לספק את צרכי האהבה לפני הלימודים, הכל בפרופורציה".

(עדותו בעמ' 18 ש' 30-36 ובהמשך בעמ' 19 ש' 1-2 לפרוט' הדיון מיום 20.8.20).

102. ועוד הוסיף המומחה לאותו עניין לשאלת ב"כ הנתבעת:

"ש. ענית שאפשר להוציא את הילד לשבוע מבית הספר ואחר כך תהיה למי עבודה עם ד'. כל השאלות על ד'. מה זה יעשה לד' כמו שאתה איבחת להוציא אותו שבוע מבית הספר

ת. להתמודד עם השלמת החומר לאור הבעיות שלו וההתרשמות שלי מהיכולת שלה לעשות את העבודה.

ש. זה הגיוני שכל שלושה חודשים או חצי שנה להוציא אותו לשבוע בית ספר?

ת. אם מדובר על מצב שכזה, לא דיברתי על כל שלושה חודשים, דיברתי על תקופה של חצי שנה, אני לא רואה שייגרם לו נזק, הוא ירוויח חוויות עם האבא."

ש. והקשיים של להסתגל איפה זה בא לידי ביטוי?

ת. אני מעריך את העבודה שלהם, והיא מקבלת הדרכת הורים, היא תקבל מענה איך להכין ולגייס את הילד והילד מבין כשהוא מפסיק את חומר הלימודי והאמא מאפשרת לו את הקשר עם האבא באופן מלא, בעצם כשהוא חוזר לאמא חוזרים לכללים היום יומיים הרגילים, זה כבר לא חופשה ולא קייטנה עם האבא.

ש. מה זה מקרים מיוחדים.

ת. מצב של חצי שנה למשל לא יהיה מפגש.

ש. נניח שהוצאנו את ד' לשבוע חופשה ומנתקים מאמא שלו, זה נכון לנתק אותו מהמשפחה?

ת. שבוע ימים, ד' יכול לעמוד בזה.

ש. אם אני מוציאה אותו שבוע מבית הספר, ביום השמיני הוא לא יחזור תהיה לו עוד תקופה של כמה ימים.

ת. זה נכון. השאלה של אביבית היתה סדר העדיפויות ולכן כן לתת משקל לחלק הרגשי ולחוויה עם האב. הייתי מציע לאבא שחשבון הוא יכול ללמד את הילד, לא כל יום ללכת לפרקים וגני חיות. והגישה של מ' לא חופש מוחלט, אם האבא

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תלה"מ 20-02-14768 ג.ד.א נ' ח'

תיק חיצוני:

מבלה כל היום אז שעה שעתיים יעבוד על למידה, וראיתי שמי עושה את זה בצורה זו או אחרת, אני חושב שזה לא יהיה ניתוק מוחלט. הילד לא ינותק לחלוטין מהצורך ללמוד."

(פרוטוקול מיום 6.8.20 עמ' 19 עד 20).

103. עוד הוסיף המומחה : "אם האבא מגיע פעם בחצי שנה לארץ, אני בדעה של פסק זמן מהלימודים, הילד יוכל להשלים במאמצי האם".
"אם האבא מגיע אחת לשלושה חודשים או אחת לחודשיים, האידיאל שיגיע בסופי שבוע לנצל את הימים שהוא לא לומד...". (עמ' 20 ש' 14-20).

104. בהמשך העיד המומחה כי אם האב מגיע לשהייה קצרה בישראל הקטין יכול ללון אצלו :
"אם השהייה קצרה של שבוע...גם אם האבא מאחר, נשאר לישון אצל האב. אין מניעה שלא יישאר לישון איתו. אם מדובר בשבוע ימים זה לא יהיה נורא אם הוא ישן איתו יומיים שלושה ... תלוי אם הוא מגיע לעבודה או רק לחופשה 4-5 לילות הילד יכול לישון אצלו. אני חושב שזה די מאוזן להיות עם אבא ואבא שלו" (עמ' 20 ש' 24-28).

105. המומחה בחקירתו למעשה קובע כי כאשר האב מגיע לישראל פעם בחצי שנה יש לאפשר לקטין פסק זמן מהלימודים ולאפשר לו לשהות עם אביו במשך שבוע שלם, שכן זמני השהייה של הקטין עם אביו חשובים לא פחות מהלימודים אותם אפשר להשלים. ואילו כאשר האב מגיע אחת לשלושה חודשיים או אחת לחודשיים יש לאפשר לו לשהות עם בנו סופי שבוע.

106. לעומת זאת חזר המומחה בחקירתו על המלצתו בחוות הדעת, כי ככל שהאב מגיע לארץ לשלושה חודשים למשך שבועיים שלמים, יש לקיים זמני שהות כפי שמקובל אצל הורים גרושים, כך שהקטין ישהה אצל אביו אחת ליומיים וללון אצלו במהלך השבוע רק פעם אחת בלבד, ואילו בחופשות מבית הספר או במצב חירום שעות השהייה של הקטין עם האב במהלך השבוע יכללו לינה אצל אביו.

"ש. האבא מגיע כל שלושה חודשים לא לשבוע קצר, לשבועיים שלמים, איך אנחנו מנהלים את סדר היום, שהילד יספר אחר כך, צריך להקל קצת על האמא שלו שעושה למען הילד, היא מטפלת בילד המשותף באהבה מאוד גדולה, ואיך אנחנו מנהלים?"

ת. זה כמו הורים גרושים.

ש. כשאנחנו רוצים לשמור על סדר יום, קביעות.

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תלה"מ 20-02-14768 ג.ד.א נ' ח'

תיק חיצוני:

1 ת. התייחסתי לזה והמלצתי שהלינה תהיה אחת לשבוע. אמרתי שיש צרכים
2 מיוחדים, אני בעד גמישות...".
3 (פרוטוקול מיום 6.8.20 בעמ' 20 ש' 17-34)

4 107. המומחה אף קובע כי בתדירות ביקורים תכופה על האב לקחת את הקטין לחוגים
5 ולטיפולים הרגשיים הנדרשים עבורו:

6 "ת. אני אומר כמה דברים, בשלב הזה כשהאב מגיע לארץ פעם בחודשיים לתקופה
7 קצרה, דיברנו על שבוע, עד לזה התייחסתי כבר אם מדובר ביותר שבוע, אוסיף
8 עוד משהו יש את עניין החוגים של הילד, זה פעילות מרצון של הילד, שאני מניח
9 שהוא נהנה ממנה, ואני מציע שבמצב הזה.... ת. גם אם הוא מגיע פעם בחודשיים
10 לשבוע, אז בעצם אני מאוד חושב שכדאי שהוא יקח אותו לטיפולים ויהיה שותף
11 להליך ויהיה בקשר עם אנשי מקצוע או מי שבחוגים, ולתת גיבוי גם לאם אחר
12 כך לגבי הקפדה על היום של הילד. אני רואה בזה תרומה לא רק לילד אלא גם
13 לקשר שלו עם הילד.

14 ש. אם זה מעל שבוע?

15 ת. אם מדובר במעל שבוע, שוב...".

16 (עדותו בעמ' 22 ש' 8-26).

17 108. סבורני כי קיים קושי לאמץ את המלצת המומחה במלואה בכל הנוגע לקביעת זמני שהות
18 בתדירות ביקורים במרווחים של פחות מחצי שנה משלושה טעמים.

19 ראשית, המומחה בחקירתו שינה את המלצותיו בחוות הדעת בכל הנוגע לביקורים של האב
20 למשך שבוע ימים בארץ אחת לחצי שנה והמליץ על בילוי משותף של הקטין והאב במשך
21 שבוע ימים מן הטעם כי "צרכי האהבה באים לפני הלימודים". לפיכך, קשה להתעלם
22 מנימוק זה כאשר נדרשים לקביעת זמני שהות בתדירות ביקורים שונה.
23 שנית, לא ניתן להשוות בין מקרה שבו האב מגיע מספר פעמים בשנה לארץ למקרה של
24 הורים גרושים ששניהם חיים בארץ. בענייננו האב חי בחו"ל האם חיה בארץ, ולשגרה זו יש
25 להתאים את טובת הקטין שכמהה לקשר עם אביו וכאשר האב רוצה להיות חלק מחייו
26 ומשגרת יומו.

27 שלישית, עת שהה האב בארץ במשך חמישה חודשים בתקופת הקורונה הוריתי על מפגשים
28 תכופים בין האב לקטין לרבות הלנתו מעבר לפעם אחת בשבוע.
29 (ראה החלטות מיום 21.4.20 ומיום 27.5.20).

30 רביעית, המומחה אישר בחקירתו כי הקטין יצא נשכר מכך:

31 "ש... האם אתה חושב שהילד הרוויח שאביו היה פה 5 חודשים?

32 ת. אין ספק".

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תלה"מ 20-02-14768 ג.ד.א נ' ח'

תיק חיצוני:

- 1 (פרוטוקול מיום 23.7.20 עמ' 8 ש' 9-11).
- 2 ובהמשך :
- 3 "ש. במה הוא הרוויח לדעתך בתקופת הקורונה?
- 4 ת. הוא הרוויח בזה שהוא מרגיש שיש לו אבא, אם קודם הקשר היה קשר מקרטע ומבוסס
- 5 על קשר קטן של מפגשים".
- 6 (ש' 27-29).
- 7
- 8 109. על כן עמדת המומחה בחוות דעתו כי "חש אמפתיה לצורכי האהבה של ד' ושל אביו ונוטה
- 9 להמליץ על שעות שהייה שכוללות לינה אצל האב" לא עולה בקנה אחד עם מסקנתו
- 10 שבתקופת הלימודים ילון אצל אביו רק פעם אחת בשבוע.
- 11
- 12 110. המומחה ניסה ליתן מענה לשמירת שגרת יומו של הקטין שלטענת האם, האב מפריע לה.
- 13 אולם האיזון שביצע אל מול מקרה של הורים גרושים בארץ שחלוקת הזמנים ביניהם שווה
- 14 בחוות הדעת, ולאורו הציע את החלוקה של זמני השהות בין ההורים, אינו הולם את נסיבות
- 15 המקרה שמצריך גמישות רבה יותר.
- 16
- 17 111. בנסיבות בהן האב מגיע לישראל מספר פעמים בשנה וכל פעם למשך שבוע – שבועיים ולאור
- 18 המלצות המומחה כי ישנה חשיבות רבה לקשר בין האב לקטין וכי הקטין משווע לאביו הרי
- 19 שיש לאפשר לקטין ללון אצל אביו גם באמצע השבוע וגם אם יש לימודים.
- 20
- 21 112. בחקירתו המומחה הדגיש כי נדרשת יותר גמישות בקביעת מתווה חלוקת זמני השהות
- 22 כשהאב בארץ, ולכן מצא לנכון ליתן פרשנות שונה מקלה יותר חרף קשייו של הקטין.
- 23
- 24 113. העובדה כי המומחה בחקירתו סבר כי יש מקום לגמישות, היא הנותנת כי יש לבחון את
- 25 מסקנותיו בחוות הדעת ברגישות ובשום שכל לאור מציאות החיים המורכבת של הקטין. שכן
- 26 כאמור אין בית המשפט פטור מהפעלת שיקול דעת שיפוטי עצמאי בגיבוש הכרעתו במתווה
- 27 חלוקת זמני השהות בזמן שהותו של האב עם הקטין בארץ.
- 28
- 29 114. ההלכה היא כי עמדת המומחה מטעם בית המשפט הינה לעולם בגדר המלצה בלבד
- 30 וההכרעה הסופית הינה בידי בית המשפט. יש לזכור כי בסופו של יום, בית המשפט הוא
- 31 הקובע גם בשאלות שבמומחיות, ואף אם מוגשת חוות דעת של מומחה, אין השופט פטור
- 32 מהפעלת שיקול דעת שיפוטי עצמאי עת שנדרש הוא להכריע בעניין קטין. נפסק כבר כי אכן
- 33 חוות הדעת משמשת כלי עזר חיוני אשר תזכה למשקל נכבד, אך לא מכריע, שכן בית
- 34 המשפט אינו "חותמת הגומי" לעמדתו של המומחה המקצועי [בע"מ 27/07 פלוני נ' פלונית
- 35 (פורסם בנבו) ביום 1.5.2006, בע"מ 5579/07 פלונית נ' פלוני (פורסם בנבו) ביום 7.8.07,

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תלה"מ 20-02-14768 ג.ד.א נ' ח'

תיק חיצוני:

בע"מ 3329/08 פלונית נ' היועץ המשפטי לממשלה ([פורסם בנבו], 18.6.08), פסקה ט"ו(3)
לפסק דינו של כבוד השופט א' רובינשטיין והאסמכתאות הכלולות בה].
"משהונחה בפני בית המשפט חוות דעת מומחה, וגם אם זו תהיה נחרצת, ברורה וחד
משמעית, אין בית המשפט פטור מהפעלת שיקול דעת שיפוטי עצמאי בגיבוש הכרעתו.
אכן, בתחום רגיש, עדין ומורכב זה נדרש בית המשפט לגבש הכרעה עצמאית תוך שהוא
נעזר.. בפסיקת בתי המשפט ואולי יותר מכל – תוך שהוא מדריך עצמו בניסיון החיים,
בשכל ישר, ברגישות ובהבנה למצבו המורכב של כל אחד מן המעורבים בעניינים אלה".
(בע"מ 27/06 פלוני נ' פלוני, [פורסם בנבו]).

115. אתן את הדעת למתווה חלוקת זמני שהות של הקטין עם אביו בחו"ל ובארץ לאחר
בדיקת טענות האם לגבי התנהלות האב.

התייחסות לסוגיות צדדיות הרלוונטיות לטענות האם לגבי התנהלות האב עם הקטין

116. המומחה נשאל בחקירתו לגבי הבעיות מהן סובל הקטין והיחס של האב לבעיות אלו.
המומחה העיד בחקירתו הנגדית כי הוא לא בדק את הגבולות אותן מציב האב לקטין (עדותו
בעמ' 18 ש' 3-1 לפרוט' מיום 6.8.20), אך הסביר כי הוא הביא את הטענות בשם אומרים כפי
שהאם הציגה לו ואלו לא אמירות או קביעות שלו (עדותו בעמ' 17 ש' 4-10 לפרוט' מיום
6.8.20).

117. למומחה שיקול דעת רחב מה לבחון ומה להציג במסגרת חוות הדעת, ובחקירתו
המומחה ענה לכל שאלה שנשאל מבלי להסתיר מידע או להתחמק.

118. יודגש כי התרשמותי מחקירת המומחה הייתה חיובית ביותר. תשובותיו בחקירתו
כמו גם ההתלבטויות שחשף, סייעו בהבנת התמונה המורכבת והשלמה יותר של צרכי
הקטין אל מול החשיבות בקיום המפגשים בין האב לקטין, לאור העובדה שהאב שוהה
בחו"ל והקטין אינו פוגש בו הרבה.

119. אין חולק כי לקטין זכות לקשר משמעותי עם שני הוריו. מעיון בחוות הדעת
שהוגשו ומחקירת המומחה עולה כי שני ההורים קשובים לצרכי הקטין ולשניהם רגישות
למצבים שבהם יש צורך בעידוד ובתמיכה.

120. ההורים עושים הכל, כמיטב יכולתם והבנתם למען טובתו של הקטין, ולא מצאתי
כי יש ממש בטענות של ההורים, אחד כלפי השני, ביחס לתפקודם ההורי.

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תלה"מ 20-02-14768 ג.ד.א נ' ח'

תיק חיצוני:

121. כך מקובל עלי הסברו של האב למקרה ההרטבה הבודד שהקטין היה עימו בגן המשחקים, ולא אמר לו שהוא צריך לשירותים, כי לא רצה להפסיד זמן איכות איתו, וכי לא היו מקרים נוספים של הרטבה.
122. המומחה קבע בחוות דעתו המשלימה כי הואיל וההרטבה אינה מתרחשת במהלך הלימודים עצמם, וגם לא בצהרון ולא בלילות, להערכתו לאור ניסיונו הקליני במצבים של הרטבה, לא נראה שקיימת אצל הקטין בעיה רפואית שמפריעה לו בשליטה.
123. היינו הך, לגבי האירוע החרגי, שבו הקטין לא הרגיש טוב, והאב עמד מעבר לדלת השירותים כדי לדעת שהכול כשורה. מדובר באירוע חריג ולא בהתנהלות של אב שאינה מותאמת לבנו.
124. כך גם נסתרה טענת האם ביחס לאיחורים של האב להביא את הקטין לבי"ס או לאסוף אותו. האב טען כי למעט פעם אחת שהודה בה איחר להביא את הקטין לבי"ס ונתן לכך הסבר מספק, מעבר לכך שזה יכול לקרות לכל אחד (ראה עדות המומחה פרוטוקול מיום 6.8.20 עמ' 18 ש' 16).
125. לדברי המומחה, האם חמה ומסורה לקטין אך חרדה מאוד לגביו נוכח הבעיות מהן הוא סובל ולכן משתדלת לייצר עבורו סדר יום ושגרה מתאימה בכדי להקל עליו. באשר לאב, הוא אוהב מאוד את בנו וחשוב לו להיות מעורב ושותף בגידולו ובחינוכו חרף המרחק הגיאוגרפי ביניהם.
126. שני ההורים חפצים בטובת הקטין, ולכן עליהם למצוא את הדרך הטובה והמשותפת להמשך גידולו ושמירה על שגרת חייו תוך מאמץ להימנע מחשיפתו לסכסוך.
127. הספרות והפסיקה התייחסו לא אחת לנזקים הפסיכולוגיים העלולים להיגרם לקטינים בגין חשיפה לקונפליקטים הוריים:
- לעניין זה ראה מאמרה של ד"ר דפנה הקר, ופרופ' רות הלפרין קדרי, בחוברת "כללי ההכרעה בסכסוכי משמורת" – על סכנות אשליית הדמיון ההורי במציאות ממוגדרת" (הוצאה מיוחדת נובמבר 2012):
- "... חברי ועדת שניט היו ערים להסכמה הרחבה, בקרב מומחי הפסיכולוגיה, המגובה במחקרים אמפיריים, כי חשיפה של ילדים לקונפליקטים הוריים, היא אחד מגורמי הסיכון החמורים ביותר לרווחתם הנפשית של ילדים להורים גרושים. חלק ניכר מחברי הועדה סברו, שביטול חזקת הגיל הרך ואימוץ הטרמינולוגיה של "אחריות

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תלה"מ 20-02-14768 ג.ד.א נ' ח'

תיק חיצוני:

משותפת" ו"זמני הורות" יצמצמו את הקונפליקטים ההוריים, מכיוון שלא תהיה תחרות סביב השאלה מי מההורים טוב יותר. אחרים סברו שביטול חזקת הגיל הרך כל כך חשוב עד כי יש לשלם את מחיר העליה המצופה בשיעור הסכסוכים בין ההורים. רוב חברי הועדה ביקשו לבטל את הסכנה של הליכי סרק החושפים את הילדים לקונפליקטים הוריים באמצעות "שובר שוויון", של מתן משקל מכריע לשיקולי שמירת היציבות בחייו של הילד ולאופן ולמידה בהם טופל על ידי כל אחד מהוריו".

128. התרשמתי כי האב מודע לצרכי בנו. הקטין אוהב את אביו ומתגעגע אליו ורוצה להיות עימו. מדובר באב אוהב שבנו כל עולמו.

129. במהלך שהותו של האב בישראל בתקופת משבר נגיף הקורונה, הוריתי על מפגשים רבים יותר כולל לינה.

130. אמנם לקטין בתחילה היו קשיי הסתגלות בכיתה א', ואכן כפי שעלה מחו"ד מומחה בהערכת מצב של צוות חינוכי/טיפולי בביה"ס במחצית יוני עלתה הצעה לקבל חוות דעת מפסיכיאטר. ואולם מצבו אינו כה "רע" כטענת האם. על פי תעודת סוף השנה של הקטין ניכר כי הצליח בלימודיו וקיבל מחמאות רבות מהמחנכת. כך גם בעיותיו החברתיות הנטענות על ידי האם, אינם כצעתה. התברר כי שני ההורים דואגים לפעילויות הרבות של הקטין עם חבריו בני כיתתו והקטין אוהב מאוד חברה. ואף טענות האם כנגד התנהלות האב שעלו לראשונה בסיכומיה – אי ידעה אודות נסיעת הקטין לארה"ב עם אביו, אי מתן אפשרות לאם לשוחח עם הקטין בזמן שהייתו עם אביו בניו יורק, בזמן ביקור חבר לא נתן לו האב אוכל, אי החזרת דרכון הקטין לידי האם, אי נתינת סימנת האייפד לאם וכי הסכמתה לנסיעת האב עם הקטין לחו"ל ללא ליווי גם טרם הגיעו לגיל 8 בנספח להסכם הייתה רק לנסיעה חד פעמית - התברר כלא מדויקות. ולעניין סתירת טענותיה ראיתי לנכון לאשר קבלת ראיות נספחים 1-11 לסיכומי התשובה באשר הינם מסמכים רלוונטיים ומשמעותיים התורמים לגילוי האמת ולעשיית צדק במתן הכרעה נכונה (בר"ע (י-ם) 3431/07 פלוני נ' אלמוני פורסם ביום 4.2.08 ותמ"ש (ק"ג) 18760-07-11 פלוני נ' אלמונית פורסם ביום 3.5.15).

131. גם אם לקטין קשיי למידה או חרדות או ליקויים נוירולוגים, או בעיות רגשיות אחרות, הרי שאין ספק שמפגשי הקטין עם אביו רק יחזקוהו ויעניקו לו חום ואהבה שיפחיתו את קשייו. מעבר לכך, האב מסוגל לתמוך בקטין גם לימודית, בתחומים בהם יש לו עדיפות כגון חשבון.

דברי המומחה בפרוטוקול מיום 23.7.20 עמ' 6 ש' 29 :

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תלה"מ 20-02-14768 ג.ד.א נ' ח'

תיק חיצוני:

"אני חושב שמ' מסוגל ויכול לעזור לילד בחשבון...ולכן הדברים צריכים להתחלק, התקשורת בין ההורים היא חיונית...". יש גם לציין את דמי המזונות הגבוהים שנושא בהם האב שאמורים לשמש למימון שיעורי תמיכה בקריאה ובשפה, העשרה ולמתן מענה לכל צורך.

132. נדרשת לדברי המומחה שותפות בין ההורים באחריות ובעזרה לקטין תוך התחשבות במגורי האב בחו"ל. וגם אם צריך לתרגל עם הקטין בחופשות חומר לימודי, אין בכך כדי למנוע את מפגשי האב עם הקטין. הקטין נמצא עם אימו ובני משפחתה כל השנה, ועל האם שמשמשת כמשמורת לקטין, וכמי שאמורה להיות קשובה לצרכיו של הקטין, להגמיש את סדר יומו של הקטין, ובלבד שהקטין יראה את אביו כמה שיותר. כך למשל איסוף הקטין יתבצע על ידי האב מבית האם ולא מהצהרון כדי שהאם תסייע לו בשיעורי הבית.

133. המחיר של קיום מפגשים מצומצמים כשהאב בארץ או מניעת נסיעתו של הקטין לחו"ל לפגוש באביו, הינו כבד בהרבה לקטין מאשר ימי הסתגלות להם יידרש לחזור לתלם הלימודים.

134. בחינת טובתו של הקטין בראי המכלול, מביאה אותי למסקנה כי אכן, הקטין קשור אל שני הוריו, וצריך את הנוכחות של שניהם. ולכן במערכת האיזונים בין צרכיו המיוחדים של הקטין לבין צרכי הקטין לקשר רציף עם אביו, אין כל ספק וכך נקבע בפסיקה, טובת הקטין לקשר קרוב עם אביו גוברת.

ו סיכום המתווה הראוי בנסיבות הקטין וטובתו באשר להסדרי שהייה עם אביו

135. לאור האמור, אני מוצאת לנכון לאמץ את המלצת המומחה לגבי נסיעות הקטין לאביו או עם אביו בחו"ל ולהרחיב את זמני השהות של הקטין עם אביו בעת הגעתו של האב לארץ באופן מדורג לפי משך הזמן שלא נפגשו ובהתאם לתקופת שהותו בארץ.

136. בהסכם הגירושין הסכימו הצדדים כי החל מגיל 8 יטוס הקטין לאביו לחופשה בת שבועיים ימים בזמן חופשה ממוסדות החינוך. בנספח להסכם הגירושין הסכימו הצדדים כי הקטין יוכל לטוס עם האב ללא ליווי האם, וכך נהגו הצדדים במשך תקופה מסוימת כאשר בשנת 2019 הקטין טס לאביו 5 פעמים.

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תלה"מ 20-02-14768 ג.ד.א נ' ח'

תיק חיצוני:

137. אין חולק כי לקטין יש חוויות טובות וחויבויות ממפגשים עם האב ועל חשיבות הקשר בין האב לקטין עמד המומחה שקבע כי אין מניעה כי הקטין יטוס לאביו פעמיים בשנה.

138. לעניין הנסיעות לחו"ל, אני מוצאת את המלצת המומחה ראויה ומידתית בתואם לחופשות מלימודי ביה"ס ובאופן שמאפשר לקטין ולאביו לחזק את הקשר ביניהם ומנגד מותיר זמן לקטין לחזור על חומרי הלמידה, לסגור פער לימודי ולחזור בהדרגה לשגרה.

139. על כן, אני קובעת את המתווה לחלוקת זמני שהות בחו"ל ובארץ כדלקמן:

140. באשר לשהיית הקטין עם אביו בחו"ל

הקטין ישהה עם אביו בחופשות בחו"ל פעמיים בשנה, 10 ימים בחופשת פסח ו- 14 ימים בתחילת אוגוסט בחופשת הקיץ. על הקטין לשוב ארצה 3 ימים לפני תום חופשת הפסח ולפחות שבוע לפני תחילת שנת הלימודים.

141. האב אחראי להגיע לקחת את הקטין לחו"ל מבית אימו ולהחזירו לשם.

142. החל מהגיע הקטין לגיל 15 יוכל הקטין לנסוע לאביו בליווי דייל ללא צורך בהגעת האב לישראל כדי לקחת את הקטין אליו לביקור.

143. האב רשאי לטוס עם הקטין לאחת המדינות הירוקות (גם אם נדרש בידוד) בתקופת הקורונה או מגיפה אחרת.

144. באשר לשהיית הקטין עם אביו בארץ מצאתי לנכון להרחיב את מסגרת המפגשים מכפי שנקבעה בהמלצות המומחה בחוות דעתו, בשים לב לצורך בגמישות לאור הנסיבות כפי שעלו מחקירת המומחה.

באשר לחלוקת זמני השהות בארץ :

145. עם הגעת האב לארץ לתקופה של ביקור עד 5 ימים

במקרה בו האב יגיע לביקור בארץ עד 5 ימים בלבד ישהה הקטין עם אביו משך כל התקופה כולל לינה. הסדר זה מאושר לפעמיים נפרדות בשנה בלבד.

146. באשר לשהיית הקטין עם הגעת האב לארץ לתקופה מעל 5 ימים ועד שבועיים

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תלה"מ 20-02-14768 ג.ד.א נ' ח'

תיק חיצוני:

1 הקטין ישהה עם אביו בימים שני ורביעי איסוף מבית האם בשעה 17.00 כולל לינה והשבה
2 לביה"ס ושני סופי השבוע מיום שישי איסוף מבית האם בשעה 14.00 עד ראשון ישירות
3 לביה"ס.
4 האב חייב לוודא כי שעה שהקטין עימו בהסדר זה הוא יביאו בזמן בבוקר למסגרת
5 החינוכית.
6

7 147. באשר לשהיית הקטין עם הגעת האב לתקופה של מעל לשבועיים
8 בשבועיים הראשונים יקוימו הסדרי השהייה כמפורט בסעיף 147 לעיל.
9 החל מהשבוע השלישי הקטין יהיה אצל הוריו בסופ"ש לסירוגין, כאשר סופ"ש אצל
10 האב מיום שישי איסוף שעה 14.00 מבית האם ועד ראשון ישירות לביה"ס ובאמצע
11 השבוע הקטין ילון אצל אביו בימי שלישי משעה 17.00 עד ישירות לביה"ס וביום חמישי
12 משעה 17.00 עד השעה 19.30 ובנוסף בשבוע שבסופו הקטין שוהה עם אימו הקטין ילון
13 עמו גם ביום חמישי, מעבר לשלישי, משעה 17.00 מבית האם עד ליום שישי ישירות
14 לביה"ס.
15

16 האב חייב לוודא כי שעה שהקטין עימו בהסדר זה הוא מבצע את מטלותיו הלימודיות וגם
17 לוקח אותו לטיפולים, שיעורים פרטים וחוגים.
18

19 148. האב יודיע לאם על הגעתו לארץ מייד עם היוודע לו דבר הגעתו ובכל מקרה לפחות
20 שבועיים מראש.
21

22 149. הואיל ובהסכם הגירושין קבעו ההורים כי אם הצדדים לא יגיעו להסכמות באשר
23 לערבויות אשר יבטיחו את שובו של הקטין לארץ, הרי שבית המשפט לענייני משפחה
24 יכריע בעניין גובה הערבות (ראו סעיף 3.20 להסכם הגירושין) ולעניין זה אני קובעת:

25 בטרם הוצאתו של הקטין לברזיל מקום לידתו של האב ומקום בו מתגוררים הוריו ובני
26 משפחתו, ואף לקטין עצמו דרכון ברזילאי, יידרש האב להפקיד סכום של 60,000 ₪
27 בקופת בית משפט או מתן ערבות בנקאית ולהצגת כרטיסי טיסה הלוך וחזור.
28 בנסיעות של האב עם הקטין לאנגליה ולכל מדינה אחרת החתומה על אמנת האג בלבד,
29 אין צורך במתן ערבויות.

30 מהתנהלות הצדדים בעבר עולה כי האב החזיר את הקטין במועד כשנסע איתו למקום
31 מגוריו באנגליה, האם סמכה על האב ועל כן גם נחתם הנספח להסכם לעניין הוצאת
32 הקטין לחו"ל לפיו אפשרה האם לקטין לנסוע לחו"ל בלעדיה גם לפני הגיעו לגיל 8 שנים.
33 האם אף פעם לא דרשה מהאב ערבות להחזרת הקטין ולא עמד על הפרק בכלל צו עיכוב
34 יציאה מן הארץ כנגד הקטין. דרישה זו עלתה רק לאחר שהאב פנה בבקשה להרחבת זמני

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תלה"מ 20-02-14768 ג.ד.א נ' ח'

תיק חיצוני:

1 השהייה. על כן, אינני מוצאת לנכון לדרוש ערבויות מהאב לנסיעות הקטין למקום מגורי
2 האב באנגליה, כשהאם אף פעם לא דרשה זאת קודם לכן, והקטין תמיד חזר בזמן
3 ובמועד.

4
5 150. הקטין יקיים שיחת טלפון כל יום עם אביו בשעה 19.30 בפרטיות השיחה לא תעלה על 12
6 דקות. זהו ההסדר שיחול גם כאשר הקטין ילון בבית אביו. ככל שמי מהצדדים לא יוכל
7 לאפשר את השיחה אזי אותו צד מתחייב להודיע מראש לצד האחר במסרון על שעה חליפית
8 נוחה לו.

9
10 151. האם תאפשר לאב לרכוש לבנו אייפד לצורך תקשורת עם הקטין.

11
12 152. מורה לצדדים לקחת חלק בתיאום הורי ובהדרכת הורים ע"י איש מקצוע שמקובל על
13 שניהם באמצעות הרווחה.

14
15 153. להמציא לצדדים ולסגור את התיק.

16
17
18 ניתן היום, ז' אייר תשפ"א, 19 אפריל 2021, בהעדר הצדדים.

19
20
21
22
23

רונית גורביץ, שופטת